

Muutosanalyysi: kuntaan ja kuntalaisiin kohdistuvat hyöty-, haitta- ja riskiarvioinnit

Vertailu: luonnosvaiheen kaavaselostus (28.2.2025) vs. ehdotusvaiheen kaavaselostus (25.8.2026)

Tarkastellut lähdedokumentit: Niinimäen tuulivoimaosayleiskaava, kaavaselostus, luonnosvaihe (84 s.) ja ehdotusvaihe (127 s.)

Tarkastelun kohde: Kuutta osa-aluetta koskevat hyöty-, haitta- ja riskiarvioinnit sekä niiden muuttuminen prosessin aikana

Laadittu: 11.9.2026

Tämä dokumentti kokoaa yhteen ne muutokset, joita Niinimäen tuulivoimaosayleiskaavan kaavaselostuksessa on tehty kunnan ja kuntalaisten näkökulmasta arvioituihin hyötyihin, haittoihin ja riskeihin luonnosvaiheen (2025) ja ehdotusvaiheen (2026) välillä. Kukin osa-alue on käsitelty erikseen: mitä arvioitiin luonnosvaiheessa, mitä ehdotusvaiheessa, ja onko arvion sisältö todellisuudessa muuttunut vai ainoastaan tarkentunut sanallisesti.

Merkkien selitys: **[MUUTETTU]** = arvion sisältö tai johtopäätös on muuttunut **[EI MUUTETTU]** = arvio on säilynyt asiallisesti ennallaan **[PUUTE]** = aihetta ei ole käsitelty selostuksen runkotekstissä

1. Taloudelliset hyödyt kunnalle

Lähde: luku 6.1 Hankkeen tavoitteet; luku 11.7 Vaikutukset aluetalouteen ja elinkeinoihin

[MUUTETTU]

Näkökulma	Luonnosvaihe (28.2.2025)	Ehdotusvaihe (25.8.2026)
Kiinteistöverohyöty	"Toteutuessaan hanke tukee Hattulan kunnan taloudellista elinvoimaa kiinteistöverojen muodossa." Esitetty ilman kytkentää voimalamäärään.	Sama virke on säilynyt sanatarkasti, mutta sitä edeltää nyt kuvaus tavoitteen pienentymisestä: alun perin 12 voimalaa (72–120 MW) → ehdotusvaiheessa enintään 9 voimalaa (54–90 MW).
Työllisyys- ja elinkeinovaikutukset (11.7)	Myönteiset vaikutukset: työllisyys koko toiminta-ajalta, kiinteistöverot, maanomistajakorvaukset, infrastruktuurin paraneminen. Kielteiset: metsätalous, matkailu, luontopalvelut.	Samat myönteiset ja kielteiset vaikutukset toistetaan muuttumattomina. Lisätty tarkennus siitä, missä kielteiset vaikutukset konkretisoituvat: "hankealueesta suurin osa jää metsätalouskäyttöön. Kielteiset vaikutukset kohdistuvat hankealueella rakennettavien alueiden osilta sekä hankealueen ulkopuolella maisemavaikutusten kautta."

Havainto: itse hyötyväittäjä (kiinteistöverotulot) on toistettu muuttumattomana, vaikka voimalamäärä on pienentynyt 25 %. Selostuksessa ei esitetä päivitettyä euromääräistä tai suhteellista arviota siitä, miten voimalamäärän lasku vaikuttaa kunnan verotulokertymään.

2. Elinolot, viihtyvyys ja virkistys

Lähde: luku 11.6 Vaikutukset virkistykseen, viihtyvyyteen ja ihmisten elinoloihin

[MUUTETTU]

Näkökulma	Luonnosvaihe (28.2.2025)	Ehdotusvaihe (25.8.2026)
Pääjohtopäätös	Rakentamisen vaikutukset kohtalaisen kielteisiä, normaalitoiminnan vaikutukset suuria kielteisiä. Suuri vastustus asukaskyselyn perusteella.	Sama johtopäätös säilyy muuttumattomana.
Liikumisrajoitukset virkistysalueilla	Rajoitukset kuvattu yleisluontoisesti mahdollisina turvallisuussyistä.	Täsmennetty: rajoitukset ovat väliaikaisia, lukuun ottamatta pysyvästi aidattavaa sähköasema- ja sähkövarastointialuetta.
Maisemavaikutusten korostus	Kuvattu vaikutus virkistykseen kannalta tärkeisiin järviin.	Lisätty painokkaampi virke: suuret maisemavaikutukset kohdistuvat asutukseen ja loma-asutukseen, mikä ”korostaa ihmisten elinoloihin ja virkistykseen kohdistuvia kielteisiä vaikutuksia.”
Uusi riski: jäänheitto	Ei mainintaa.	Uusi virke: talvisin voimaloiden lähellä liikkuville ”on hyvä tunnistaa jäänheittoriski.”
Metsästysvaikutusten laajuus	Vaikutusalue kuvattu 12 voimalan sijoittelun mukaan.	Todetaan suoraan, että voimalamäärän väheneminen 12:sta 9:ään ”pienentää vaikutusalueen laajuutta.”

3. Turvallisuus ja ympäristöriskit

Lähde: luku 11.12 Turvallisuus ja ympäristöriskit

[EI MUUTETTU]

Tämä luku on säilynyt sanatakkasti muuttumattomana molemmissa selostusversioissa. Riskit on edelleen jaoteltu rakentamisen aikaisiin (kuljetukset, työturvallisuus) ja normaalitoiminnan aikaisiin riskeihin (tulipalo, irtoavat osat ja jää, voimalan/voimajohdon kaatuminen), ja vaikutusalueeksi on määritelty 500 metrin säde muiden kuin tulipaloriskien osalta.

Huomio: vaikka voimalamäärä laski 12 → 9 ja kokonaiskorkeus 300 m → 280 m, riskiarviota ei ole päivitetty vastaamaan uutta mitoitus. Tekstistä ei käy ilmi, onko esimerkiksi 500 metrin vaikutusalue tai tulipalon leviämisarvio yhä voimassa pienemmillä ja matalammilla voimaloilla, vai onko kyseessä vanhentunut arvio.

4. Yhteisvaikutukset naapurihankkeiden kanssa

Lähde: luku 11.13 Yhteisvaikutukset muiden tuulivoimahankkeiden kanssa

[MUUTETTU]

Näkökulma	Luonnosvaihe (28.2.2025)	Ehdotusvaihe (25.8.2026)
Isosaaren hankkeen tila	Kuvattu suunnitteilla olevana viiden voimalan hankkeena n. 4 km päässä; yhteisvaikutusarvio tehty aktiivisen hankkeen oletuksella.	Lisätty tieto, että Hämeenlinnan kaupunki palautti Isosaaren kaavoituksen käynnistämispäätöksen

Näkökulma	Luonnosvaihe (28.2.2025)	Ehdotusvaihe (25.8.2026)
		valmisteluun 10.12.2024 (§ 242) ja ”hanketta ei aktiivisesti edistetä.”
Yhteisvaikutusarvion sisältö	Maisema-, melu- ja välkeyhteisvaikutukset kuvattu yksityiskohtaisesti (mm. 14–17 voimalan yhteisnäkyä Renkajärveltä).	Sama yksityiskohtainen arvio on säilytetty muuttumattomana — sitä ei ole poistettu tai kevennetty, vaikka hankkeen tila on muuttunut epävarmemmaksi.

Havainto: hankkeen tilan päivitys pienentää käytännössä yhteisvaikutusten todennäköisyyttä lähialueen asukkaille, mutta koska varsinaista yhteisvaikutusarviota ei ole muutettu, selostus sisältää sekä ”hanketta ei edistetä” -toteamuksen että täysimittaisen kahden hankkeen yhteisvaikutusarvion rinnakkain.

5. Maankäyttö ja rakennusoikeudet

Lähde: luku 11.1 Vaikutukset yhdyskuntarakenteeseen ja maankäyttöön

[MUUTETTU]

Näkökulma	Luonnosvaihe (28.2.2025)	Ehdotusvaihe (25.8.2026)
Rakennettavan alueen määrittely	Kuvattu sanallisesti (voimalapaikat, sähköasema).	Uusi Taulukko 4: rakennettavan alueen pinta-alat eriteltynä (voimalapaikat n. 7,0 ha, uudet/levennettävät tiet n. 5,7 ha, sähköasema ja -varastointialue 1–3 ha, maakaapelin haltuunottoalue n. 1,2 ha).
Suhde muihin kaavoihin	Todettu yleisesti, ettei ristiriitoja juuri synny.	Uusi Taulukko 5: erittely suhteesta maakuntakaavaan ja Hattulan eteläosien rantaosayleiskaavaan sekä valmisteilla olevaan 1. vaihemaakuntakaavaan.
Rakennusoikeuden rajoittuminen naapurikiinteistöillä	Todettu yleisesti, että yli 40 dB melualueelle ei voi sijoittaa asuin-/lomarakentamista ilman erillisselvitystä.	Lisätty asukkaita suoraan koskeva vakuuttava täsmennys: ”Melumallinnuksen 40 dB(A) äänitason alueelle ei sijoitu voimassa olevia kaavoja... eivätkä myöskään olemassa olevia asuin- tai lomarakennuksia.”
Maakuntakaavan tv-merkintätarve	Ehdollinen yleismääräys: enintään 9 voimalaa sallitaan ilman maakuntakaavan tv-merkintää — muutoin merkintä vaadittu.	9 voimalan ratkaisu vahvistettu yhteensopivaksi maakuntakaavan kanssa ilman tv-merkintää; aiemmin tätä koskenut ehdollinen yleismääräys on poistettu kaavamääräyksistä (ks. erillinen kaavaratkaisun muutosanalyysi).

6. Havaittu aukko: kiinteistöjen arvo

Koskee molempia selostusversioita

[PUUTE]

Kiinteistöjen arvon aleneminen nousi esiin yhtenä luonnosvaiheen palautteen pääteemoista (mainittu kaavaselostuksen luvussa 8.4 palauteaiheiden luettelossa: ”Kiinteistöjen arvo ja taloudelliset vaikutukset”). Kummankaan selostusversion runkotekstissä ei kuitenkaan ole erillistä vaikutusarviolukua kiinteistöjen arvon muutoksesta — ei luonnos- eikä ehdotusvaiheessa.

Aihe on ilmeisesti käsitelty ainoastaan liitteenä olevissa vastineraporteissa (Liite 3 Vastineet luonnosvaiheen lausuntoihin, Liite 4 Vastineet luonnosvaiheen mielipiteisiin), joita ei ole sisällytetty tähän vertailuun. Jos kunnan tai kuntalaisten päätöksenteon kannalta kiinteistöjen arvovaikutus on olennainen, suosittelen tarkistamaan kyseiset liitteet erikseen.

Yhteenveto

Osa-alue	Muutoksen tila	Selostuksen luku
1. Taloudelliset hyödyt kunnalle	Osin muutettu	6.1, 11.7
2. Elinolot, viihtyvyys ja virkistys	Muutettu / täydennetty	11.6
3. Turvallisuus ja ympäristöriskit	Ei muutettu	11.12
4. Yhteisvaikutukset naapurihankkeiden kanssa	Osin muutettu	11.13
5. Maankäyttö ja rakennusoikeudet	Muutettu / täydennetty	11.1
6. Kiinteistöjen arvo	Ei käsitelty (puute)	—

Yleishavainto: muutokset painottuvat sinne, missä fyysinen kaavaratkaisu on muuttunut (voimalamäärä, korkeus, sähkönsiirtotapa) tai missä palautteessa on suoraan vaadittu täsmennystä (rakennusoikeuksien turvaaminen, virkistyskäytön rajoitusten kesto). Sen sijaan turvallisuusriskien laskennallinen arvio ja kunnan taloudellisen hyödyn euromääräinen arvio on jätetty päivittämättä, vaikka niiden taustalla oleva mitoitus (voimalamäärä, korkeus) on muuttunut merkittävästi.